

XƏZANDA YAZ GÜLLƏRİ

ƏLİ RZA XƏLƏFLİ

(Əvvəli ötən saylarımızda)

Qandaldan, türmədən qorxmayan məmur
Sözün yarasından qorxub hürkəmi?
Vıdani korlardan qələm nə umur,
Gorəşən xisləti ağrı çəkəmi...

Ordusu yağını əzən ölkənin
Özünü tamahlar içindən yeyər..
"Bəlkə düzələcək" - yalan bəlkənin
Yolunu gözləyən ümid neyləyər...

Nə deyim, ay şair, özün bilirən,
Hələ ki, yara çox, dərmanı yoxdur..
Hələ ki, yetmişə belə gəlirsən
Hələ ki, deyəsən ümidin toxdur...

Xələflini qına sözüne görə,
Bilsin ki, nağılı uzatmaq olmaz
Axı nağıl olmur hər Uzundərə
Hər uzundərə də söz olub qalmaz.

III MƏKTUB...

Ay zalım, dağ qoydun dağlar üstünə,
Bu Ağrı dağıni mən necə çəkim..
Gərək dərdlərinin ağlar üstünə,
Könül sərgiləyib, duyğular əkim..

Söz var deyərlər ki, ay şair qardaş,
Eli ağlayanın gözü kor olar..
Ay ağ daş, qara daş, mənə bir yoldaş,
Deyib yol üstündə günü qaralar...

Amma işıq olar elin hörməti,
Qoruyar yolunda kor olanı da.
Vətənin yolunda payı, qisməti,
Bu torpaq unutmaz gor olanı da.

Vətəni, milləti düşünənlərin,
Yaddaşda yaşayan adı-sanı var.
Qəlbini sıxmasın qəmin, kədərin,
Hər çətin günün də bir asanı var.

Hər sənət bəkcisi millətin özü,
Vətəni ruhunda yaşatsın təki.
Bizdə uzaqlarda doğru, düz sözü,
Yalan səngərinə daş atсын təki.

Burda yada düşür bizim Abuzər,
Qürbətdə bir vətən səngəri qurub.
Xəyalım dolanıb gəncliyi gəzər,
Özü yorulmayıb, yolları yorub.

İnamlı yolunda elmin mətini,
Yaşayır ömrünü Əziz Şərifin.
Sərraf nəzərində zər qiymətini,
Şirin bir mey kimi içsin tərifin.

Baxıram uzaqdan görünən dağa,
Fikir zirvəsində qoca Qafqaz var.
Zirvələr sevinər başa qar yağa,
Düzlər üzə güllər, güllənsə bahar.

Rafiq Musa, dostum, çox olaylar var,
Yazmadım - demərəm, yaza bilmədim.
Vaxtımı axıdan dərddi çaylar var,
Yuxuma dönsə də, yoza bilmədim.

Yazıçı Məhəmməd qəmli bir kitab,
Taleyi Küründə axıtdı onu.
Əbədi ağlayan nəmli bir kitab,
Bu da istedadın axırı, sonu.

Bir taleyin qatarında yol getdik,
"Bir kupenin sakinləri" olduq biz.
Dostum İsmayilla yandıq, yaxıldıq,
Neçə dərddin acısına dolduq biz.

Əbülfət İslamı yaddaş dağından,
Çağırtdı bizimlə görüşə gəlsin.
Şəhid sevgililər tarix bağından,
Bizim bəxtimizə pay düşsə, gəlsin.

HƏR İNCİNİN ÖZ YERİ

Unudulmuş bir bağdan neçə çiçək dərddimsə,
İstəklə əzizlədim kimdən xəbər verdimsə.

Güllər gördüm zamanın küləkləri soldurub,
Gülüşlərin yerinə tale kəddər doldurub.

Qırıqlar karvan yolu, ahnlardan yol aşar,
Neçə ağrı-acılar ürəklərdən qol açar.

Bəyaz saçlar danışır qəmlərin gərddişindən,
Hər kəsin yarası var bu canavar dişindən.

Bəxtimizə hər səhər təzə bir sınaq gələr,
Üstündən payız ötmüş bağa kim qonaq gələr.

Əzizim Balaxanım, savaşlardan keçirəm,
Ağrı dolu badədən acı qəmlər içirəm.

Hələ kimlər qəlbimin qəm bağından keçməyib,
İlhamım gör kimlərə təşbeh payı seçməyib.

Yaddaşım üzə durur, çağırır kim qalıbsa,
Sözümdən can verərəm kimin ruhu solubsa.

Qürurlu Güllərinin güllər üzü solubdu,
Qəfil görüş kövrəltmiş, ceyran gözlər dolubdu.

Dalğalı qara saçlar bəyaz örpək bürüyüb,
Neçə güllü arzular bəlkə solub, quruyub.

Dedilər Güllərinin yaxşı oğul, qızı var,
Hər kəsin öz bəxtində payızı var, yazı var.

Güləfətdən söz açsan təşbehə dağlar gələr,
Sözündə, söhbətində bəhərli bağlar gələr.

Ağıllı dağlar qızı, zaman səni çox yorub,
Gördüm ağrı acılar varlığında toy qurub.

Qayğısı üstündədir ömür-gün yoldaşının,
Sevgisi bir örnəkdir vəfalı sirdaşının.

Həqiqətin taleyi yarı yolda qırılib,
Kədərinin ağrısı sözlərimə sarılıb.

Beyləqanlı deyirdi özünə söz düşəndə,
Əslim Cəbrayıldandır düzünə söz düşəndə.

Esfirani tapmadım, Elmiranın izi yox,
Mənim səhra yaddaşım quraqdır, dənizi yox.

Əlli ildə bir dəfə bu qızları görmədim,
Yaddaşım da oynayan o nazları görmədim.

İrəni axtarı yaddaşım varaq-varaq,
Üzə çıxı, görünə, dillənə soraq-soraq.

Bir soruq da bilmədim sevimli İrənadən,
Öyrənmədim nə yazıb taleyinə yaranan.

Bir az çil-çil, şirindil, sarıyanız qız idi,
Ədəbində, yolunda, ərkanında düz idi.

Harda fotoqraf görəsə, dayan deyib durardı,
Gəlin şəkil çəkdirək... belə şəkəri vardı.

Hardasan, ay İrina, gülüşün sözə gəlmir,
Yaddaşda oyanmasa duyğular üzə gülmür.

O biri qruplardan bizə doğma kimsələr,
İndi ad-ad çağırır, duyğu-duyğu sınımlar.

Xənbacımı danışdır, Güllü dualar desin,
Özü şaman donunda şad xəbərler söyləsin.

Nüşabə də əzizdir, harda olsa sözü var,
Yanımlıqda ayrıca ocağı var, közü var.

Palmira bizim elli, çox mehriban, güllərüz,
Yurda həsrət qaldısa, sevinməz üz, gülməz üz.

O gözəl Dürdanəni heç unutmaq olmur,
Səsi gənclik rəngində, görünən özü solumur?

Səsinin ecazını mən xəyalən öpmüşəm,
Sənətinə duyğumla çox şabaşlar səpmişəm.

Dürdanənin səsinə güllənən mənalar var,
Sözün dərya üzündə dolanan sonalar var.

Hənifənin salamı Şamildən gəlir hərdən,
Bizə tale payıdır hər salam da qəddərdən.

Tamellanın ruhunda gənclik eşqi çağlayır,
Neçə oğrun yaddaşın istəyini dağlayır.

Gözlərinin alası can alır bir baxışda,
Bu can alan gözəldən harda var bu naxışda?

Bizim dövrün gəncliyi sovrulmadı yellərə,
Şirin-şirin nağıllar dad gətirdi dillərə.

Yaxşı bax, gülləri gör - deyir bu adlar mənə,
Hər çiçək yaraşıqdır allı-güllü çəməne.

AKİF VƏ SƏDAQƏT HEKAYƏTİ

Əzizim Balaxanım, sözüm sənə yol gəlir,
Sanasan sevgi dolu bir açılmış qol gəlir.

Xəzanda yaz gülləri göz oxşayar, qəlb açar,
Həyat eşqi çağlasa, könüllərə nur saçar.

Üfüqlərdə saralır həyatımın günəşi,
Odu sönüb sozalı, ürəyimin atəşi.

Amma yenə söz eşqi damarımda dövr edir,
Həsrətin yara yeri sənəm üstə qövr edir.

Tələsirəm yazmağa çağlayan duyğuları,
Sənətkardan nə qalar? Olan-qalan söz varı.

Ağrı ilə döyüşüb canımla duruşaram,
İnadıma güvənib ömrümlə vuruşaram.

Füzulisayaq desəm, haqqıma talibəm mən,
Ulu tanrı güc versə, yəqin ki, qalibəm mən.

Əziz dostum, qardaşım, bir zaman çıxdıq yola,
Savaş, vuruş əzmində yeridik, baxdıq yola.

Yeridik bu dünyanın qurd ağzı bərəsinə,
Həyatın səhrasına, dağına, dərəsinə.

Əvvəli 8-ci səhifədə

Qəzanın qəderindən qaça bilməz bir kimse,
Dar ayaqda yol açar bəxtimizə bir kimse.

İlk gəncliyim nələrdən keçib, özüm bilirəm,
İnsana bir dayaq var, o da dözümlü - bilirəm.

Yeridim qəm üstünə, çəkilmədim geriyyə,
İradəmi dağ bilib bənzədim Diriyə.

Uşaqlarım əzabla uşaqlıq yolu keçdi,
Xəstəxana... həkimlər... qəderim bunu seçdi.

Böyük oğlum Anarın məktəbi Şüvələnda,
Sanarsan dünya qopdu başıma ayılanda.

Kiritmək çətin idi anası Əntiqəni,
Ayrılığın odunda yanası Əntiqəni.

Bu yerdə insanlığa bircə kəlmə sözümlü var,
Qoy hər kəs yaxşı bilsin, bir ilahi düzüm var.

Hər qaranlıq gecəyə haqdan bir işıq gələr,
İnamlar sozalanda bir qəfil ümid gələr.

Qarayanız, yanılmış müəllim gördüm birdən,
Şirin gəldi gözümə görünüşdən, təhərdən.

Deyəsən halımızı görüb duymuşdu bizi,
Oxumuşdu kənardan qan axan qəlbimiz.

İnamla yaxın gəldi: sən Əlirza olarsan,
İşiq gəldi ruhuma: sən də Akif olarsan.

Beləcə qucaqlaşdıq, isti hal-əhval tutduq,
Deyəsən, bircə anda hər qayğını unutduq.

Dostum Akifdir dedim, Əntiqə də görüşdü,
Ümidləndi dünyamız, qəlbimizə nur düşdü.

Akifin işığından qəmlərimiz dağıldı,
Tərəddüdlər yox oldu, inamımız dağ oldu.

Uşaqla ünsiyyəti doğmalılıqla süsləndi,
Yaxşı yol dedi bizə, o inamla səsləndi.

Onun həyat yoldaşı - Sədaqət Qabil qızı,
Anarı doğma bildi, bu da belə bir yazı.

Təhsilinin gücünə Anar gəzir dünyanı,
Onun həyat yolunda biliyidir həyani.

Tələbəklik dövrümün yadigarı dostlarım,
İndi də yaddaşında çiçəklənən baharım.

Görkəmli alim idi, yolu düz, məramı düz,
Varlığı işıq idi, Akifin qəlbini gündüz.

Akifin, Sədaqətin sayəsində oxudu,
Anar həyat yolunu o məktəbdə toxudu.

Akifi tez itirdik, ayrılıq aldı bizdən,
Biz dostluq xatirəsi yadigar qaldı bizdən.

Təəssüf ki, həyatda az deyil ayrılıqlar,
Yarası sinəmdə göynəyən sayruluqlar.

Akifdən dünya qalıb... əsərləri yaşayır,
Qəlbini atəşini oğulları daşıyır.

Sədaqət əziz tutur hörmətini, adını,
Əmin-əmanət bilir, yaddaşını-yadını.

Oğulları Fuadla, Nihadla öyüncü var,
Anarın özünə də oğultək güvənci var.

Unudulmaz dünyada hünər, dəyanət yolu,
Lerikdən Qarabağa Akif - Sədaqət yolu.

Əziz dostlar, qəlbimdə əbədi yeriniz var,
Cəbrayillı günlərdə payınız, vərəziniz var.

Cəbrayıl çinarları Akifi unutmazlar,
Sevgi dolu ruhunu yaşadar, unutmazlar.

Gəzdiyimiz yerləri ruhuma çəkməyim var,
Akifin adına da bir çinar əkməyim var.

Akif Sədaqət andı, yaddaşında oyandı,
Cəbrayillı günlərin güllərinə boyandı.

Yaşayar nəsil-nəsil bu hekayət özümlə,
Gələcək nəsilləri görərəm öz sözümlə.

XƏZANDA YAZ GÜLLƏRİ

Əzizim Balaxanım, izimiz var hər daşda,
Bizimlə birgə gedər gələcəyə yaddaşda.

Səninlə başladığım bu yolun sonu bitməz,
Duyğulara çevrilər, yaşayar, izi bitməz.

SON YARPAQDAN PIÇILTILAR

Hardasan, ilham pərim, qanad gər başım üstə,
Ümidim çiçək açsın qaralan daşım üstə.

Gəl dilləndir qəlbimi könlümün çağı gülsün,
Ərisin dərdin buzu sinəmin dağı gülsün.

OHenridən "Son yarpaq" gülümsədi üzümə,
Ruhuma səda gəldi, mən üz tutdum sözümə.

Sozalanda inamlar ümid axtarır gözlər,
Dağlara qər q olur körpəcə fidan sözlər.

Hesabat tələb edir dostlar ötən gündəndən,
Son sözü gözləyirlər soradımdan, üniyəndən.

Balaxanım hökmündə, tələbində qətidir,
Unutma, deyilən söz vaxtın həqiqətidir.

Xəzanda yaz gülləri niyə gözə görünür,
Sənin çağlayan ruhun hələ sözə bürünür.

Məni məcbur eləmə Hikmətə xəbər verim,
Sədinin də ruhuna giley-güzar göndərim.

Yazdığım hər nə varsa, süzülür xəyalımdan,
Xəbər verir hər misra mənim qeyli-qalımdan.

Həyatımda çox olub gözlənilməz zərbələr,
Şahid kimi yaşayır varlığımı qəlpələr.

Pedoqoji təcrübə... başıma bir iş gəldi,
Baş açmadım nə işdi, çözülməz gərdiş gəldi.

Mənim uşaq şitliyim, deyəsən, həddi aşdı,
Təmkinsiz müəllimin sözü, fikri dolaşdı.

Qəzəbə doldu birdən, Boyun Əli acıxdı,
Dedi gədə bilərsən, sənin yolun açıxdı.

Kimsənin minnətini yaxına buraxmadı,
Lillənən qəzəbini axına buraxmadı.

Müdrək Dursun müəllim çıxış yolu aradı,
Çoxlarına üz tutdu, sağı-solu aradı.

Həbibulla müəllim yaxşılığın biriydi,
Ümidlərə yol açan insanlığın priyidi.

Dediym hər bir dərsin qiyməti əla oldu,
Yolumda əngəllərin bənizi belə soldu.

Sonuncu yır-yığışda Haşım Ağayev gəldi,
Bu da belə təsadüf, bəxtimin üzü güldü.

İlahi bir təbəssüm, xoş salamlama soruşdu,
Necədi işləriniz - bir kəlamla soruşdu.

Həbibulla müəllim göstərdi sənədləri,
Gözüm aldı rektorun götürdüyü dəftəri.

Müdrək Haşım müəllim təmkinini əylədi,
Sonra da gülürüzlə, təbəssümlə söylədi.

Əlirza hansınızdır? - nəzəri cavab gəzdi,
Həbibulla müəllim tezcə məni görkəzdi.

Məktəbə hazır kadr elə sənədən deyirik,
Uğur olsun yoluna, ürəklə söyləyirik.

Ürəyim həyəcədən şiddətlə döyünürdü,
Deyəsən, əvəzindən tələyim öyünürdü.

Yekun iclas toplandı, fakültə yığınağı,
Uçulub dağılmışdı qorxunun künc-bucağı.

Rektorun dedikləri dillərdə dolanırdı,
Sevincimin üstünə sevinclər qalanırdı.

Məruzədə hər nə var, olanlar yazılmışdı,
Hər kəs şirin, ya acı öz payını almışdı.

Məruzəçi Dursundu, yaddaşında bir heykəl,
Əbədi sarsılmayan ləyaqəti pir heykəl.

İnsanoğlu, qönçəsən - açsan da, açmasan da,
Nəğməli bülbülün var, qucsan da, qucmasan da,
Günəş yanır qəlbində, saçsan da, saçmasan da,
Axır-əzəl bir son var, qaçsan da, qaçmasan da,
Piyalən də doludur, içsən də, içməsən də.

Öz ağlının üstündə qocalanlar pir olar,
Sözü hikmət məktəbi, kəlamları zər olar,
Eşqinə sadıqların qibləsi də bir olar,
Harda olsun, dönersən, son mənzilin yer olar,
Yeldən qanadın olsa, uçsan da, uçmasan da.

Hər tələyin üstündə bəxtə baxan yeriyir,
Qara qorxu içində xəlvət xoxan yeriyir,
Tamahında boğulan, gözü axan yeriyir,
Nigarın qalma, könül, qaraçuxan yeriyir,
Dumanlı gözlərlə seçsən də, seçməsən də.

Kədər-sevinc çəkilsə, tərəzidə tən gələr,
Dözümlünə güvənən təmkinində gen gələr,
Bir könül bulağına təşnəliyə yen, gələr,
Nəğmə dolu sünbülün saçağına dən gələr,
Bəxtinin zəmisini biçsən də, biçməsən də.

Dil bilən mənə görsün sözün duruluğunda,
İstəklər oda yandı səhra quruluğunda,
Ağrı-acı daşından canın sayruluğunda,
Dayanmışan ömrünün Araz ayrılığında,
Xələfli, körpü birdir, keçsən də, keçməsən də.